

BÁO CÁO THAM LUẬN

Kết quả hoạt động hợp tác, hội nhập quốc tế trong năm 2022 và định hướng lớn trong năm 2023

Vụ Hợp tác Quốc tế - Bộ Tài nguyên và Môi trường

I. Bối cảnh tình hình công tác đối ngoại của Bộ Tài nguyên và Môi trường

Trong năm 2022, tình hình thế giới, khu vực có nhiều biến động, diễn biến nhanh, phức tạp, ảnh hưởng và tác động của dịch Covid-19 vẫn còn, xung đột vẫn còn tồn tại ở một số nơi... Trong bối cảnh như vậy, các hoạt động đối ngoại đã có những ảnh hưởng nhất định. Thực hiện chủ trương của Đảng và Chính phủ Việt Nam là tiếp tục đường lối ngoại giao đa dạng hóa, đa phương hóa, muốn làm bạn và đối tác tin cậy với các nước trên thế giới, Bộ Tài nguyên và Môi trường tiếp tục triển khai các hoạt động hợp tác với các quốc gia láng giềng có biển, các nước trong khu vực có sử dụng nguồn nước xuyên biên giới, hướng tới đảm bảo an ninh nguồn nước, góp phần ứng phó với biến đổi khí hậu toàn cầu, bảo vệ môi trường và phục hồi đa dạng sinh học, sử dụng hợp lý và bền vững các nguồn tài nguyên thiên nhiên. Công tác thông tin đối ngoại, tuyên truyền biển đảo, phân giới cắm mốc được duy trì, thúc đẩy, sáng tạo và không ngừng đổi mới, góp phần tạo ra môi trường hòa bình, ổn định, giữ vững chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ và nâng cao uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế.

Trong quá trình thực hiện các hoạt động đối ngoại, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã chủ động điều chỉnh, đa dạng hóa hình thức tổ chức, bước đầu mang lại các kết quả tích cực trong công tác đối ngoại. Năm 2022, nhiều hoạt động hợp tác quốc tế đã được triển khai tích cực, tiêu biểu là hoàn thiện khung pháp lý liên quan tới tiêu chuẩn, quy chuẩn môi trường; quản lý tài nguyên nước; quản lý tổng hợp về biển và hải đảo; quản lý rác thải nhựa đại dương; kiểm soát ô nhiễm, điều tra, thăm dò tài nguyên, bảo vệ, quản lý bền vững tài nguyên và môi trường biển; hợp tác, nghiên cứu về khoa học - công nghệ. Quan hệ với song phương và đa phương với các đối tác truyền thống tiếp tục được duy trì. Nhiều thỏa thuận hợp tác được ký kết mở ra các cơ hội hợp tác mới trong các lĩnh vực quản lý nhà nước Bộ được giao.

II. KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG HỢP TÁC QUỐC TẾ NĂM 2022

1. Kết quả chỉ đạo điều hành về triển khai đường lối, chủ trương, định hướng và quy định về quản lý hoạt động đối ngoại của Đảng và Nhà nước

Năm 2022, mặc dù bối cảnh thế giới có nhiều diễn biến phức tạp, hoạt động đối ngoại vẫn tiếp tục được thúc đẩy; Bộ vẫn cố gắng chủ động tham gia tích cực và đầy đủ các hoạt động của các tổ chức quốc tế mà Việt Nam là thành viên. Bộ đã tổ chức quán triệt và thực hiện nghiêm túc theo các văn bản quy phạm pháp luật, văn bản chỉ đạo, điều hành của cơ quan nhằm quán triệt, thực hiện đường lối, chủ trương, định hướng đối ngoại và quy định về quản lý hoạt động đối ngoại của Đảng và Nhà nước, cụ thể:

- Chỉ thị số 25-CT/TW ngày 08 tháng 8 năm 2018 của Ban Bí thư về đẩy mạnh và nâng tầm đối ngoại đa phương đến năm 2030;

- Quyết định số 272-QĐ/TW ngày 21 tháng 01 năm 2015 ban hành Quy chế Quản lý thống nhất các hoạt động đối ngoại (Quy chế 272), Kết luận số 33-KL/TW ngày 25 tháng 7 năm 2018 về việc tiếp tục thực hiện Quy chế 272 (Kết luận 33) và Hướng dẫn số 05-HD/TW ngày 26 tháng 3 năm 2019 của Ban Đối ngoại Trung ương;

- Chỉ thị số 13/CT-TTg ngày 11 tháng 3 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ về việc tạm hoãn các đoàn đi công tác nước ngoài; trường hợp đặc biệt phải được Thủ tướng Chính phủ cho phép.

2. Kết quả triển khai

Bộ Tài nguyên và Môi trường thực hiện nhiệm vụ là Cơ quan đầu mối thực hiện các công ước quốc tế về môi trường, biến đổi khí hậu, tài nguyên nước, viễn thám, đo đạc bản đồ, khí tượng thủy văn, biển và hải đảo. Bộ đã chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành liên quan chủ động, tích cực thực hiện các nghĩa vụ của quốc gia thành viên.

Nhiều hoạt động hợp tác quốc tế đã được Bộ triển khai với nhiều đối tác khu vực và quốc tế, tiêu biểu như: Ban thư ký các Công ước của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu, đa dạng sinh học, Ramsar, POP...; PEMSEA, COBSEA, WMO, Ủy ban Bão, UNEP, UNIDO, UNDP, WB, ADB, GEF, Ủy hội sông Mê Công quốc tế, MRC+, ASEAN, ASEAN+, ASEM, APEC, CLV, CLMV, EU, EU-MUTRAP, ACMECS...; Nhật Bản, Hàn Quốc, Thụy Sĩ, Trung Quốc, Đài Loan, Thái Lan, Singapore, Malaysia, Indonesia, Philippines, Pháp, Đức, Áo, Hà Lan, Đan Mạch, Hungary, Thụy Điển, Séc, Phần Lan,...; các cơ quan hợp tác phát triển của các nước như JICA, KOICA, GIZ, Aus4skill...

a) Công tác tổ chức và quản lý Đoàn ra - Đoàn vào

Kế hoạch đoàn ra - đoàn vào tổng thể của Bộ và Kế hoạch đoàn ra - đoàn vào của Bộ Tài nguyên và Môi trường năm 2022 đã được chủ động xây dựng và triển khai thực hiện. Nhìn chung, công tác đoàn ra - đoàn vào đã thực hiện theo Kế hoạch đặt ra, tuân thủ Quy chế 272-QĐ/TW về quản lý thống nhất các hoạt động đối ngoại của Bộ Chính trị và các quy định pháp luật khác về công tác đối ngoại.

Cụ thể, đã tổ chức 148 đoàn ra; tiếp đón và làm việc với 45 đoàn vào. Các đoàn ra của Bộ đã tranh thủ được sự hỗ trợ của quốc tế để tiết kiệm cho ngân sách Nhà nước. Các đoàn vào đều được tiếp đón trang trọng và trao đổi thông tin trong phạm vi các nội dung được phép công khai (Thông tin chi tiết nêu tại các Phụ lục kèm theo).

b) Công tác ký kết và thực hiện các điều ước quốc tế, thỏa thuận quốc tế do cơ quan đề xuất

Trong năm 2022, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã ký kết 05 Thỏa thuận quốc tế với các đối tác Trung Quốc, Pháp, Bỉ, Hà Lan và tổ chức WWF. Bộ đã chủ trì, đàm phán và thực hiện thủ tục công bố Tuyên bố chính trị thiết lập Quan

hệ đối tác chuyển đổi năng lượng công bằng (JETP) với Nhóm các đối tác quốc tế dưới hình thức là Thỏa thuận quốc tế nhân danh Chính phủ nhân dân Thủ tướng Chính phủ tham dự Hội nghị cấp cao kỷ niệm 45 năm quan hệ ASEAN-EU tại Brussels, Bỉ, tháng 12 năm 2022; chủ trì đàm phán, hoàn thiện Tuyên bố chung Việt Nam – Đan Mạch về Đối tác chiến lược Xanh để ký kết.

Các đơn vị trực thuộc Bộ đã ký kết 03 Thỏa thuận hợp tác với các cơ quan đồng cấp của Hoa Kỳ, Đan Mạch, Hàn Quốc.

Việc ký kết các thỏa thuận quốc tế nêu trên đều tuân thủ các quy định của Luật Thỏa thuận quốc tế 2020 và Nghị định 64/2021/NĐ-CP ngày 30/6/2021 về ký kết và thực hiện thỏa thuận quốc tế nhân danh tổng cục, cục thuộc bộ, cơ quan ngang bộ; cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh; Ủy ban nhân dân cấp huyện; Ủy ban nhân dân cấp xã ở khu vực biên giới; cơ quan cấp tỉnh của tổ chức (thông tin chi tiết nêu tại các Phụ lục kèm theo).

c) Công tác tổ chức và quản lý hội nghị, hội thảo quốc tế

Đã tổ chức thành công 64 hội nghị, hội thảo quốc tế cả hình thức trực tiếp và trực tuyến. Dự kiến năm 2023, Bộ sẽ tổ chức một số hội nghị, hội thảo quốc tế với các đối tác Ủy hội sông Mê Công quốc tế, Ủy ban Bảo, UNDP, Na Uy, các cơ quan và doanh nghiệp trong lĩnh vực tài nguyên nước...(chi tiết nêu trong Mẫu 06 gửi kèm theo).

Các hội nghị, hội thảo quốc tế được tổ chức đều tuân thủ Quyết định 06/2020/QĐ-TTg ngày 21/02/2020 của Thủ tướng Chính phủ về tổ chức và quản lý hội nghị, hội thảo quốc tế tại Việt Nam.

d) Vận động và sử dụng viện trợ phi chính phủ nước ngoài

Bộ đã tiếp nhận 08 dự án viện trợ phi chính phủ nước ngoài để hỗ trợ công tác quản lý nhà nước (chi tiết trong Phụ lục gửi kèm theo).

Năm 2023, Bộ Tài nguyên và Môi trường dự kiến huy động 05 dự án viện trợ phi chính phủ nước ngoài trong các lĩnh vực hỗ trợ thiết bị khí tượng thủy văn, biến đổi khí hậu và bảo vệ tầng ô-dôn.

đ) Khen thưởng đối ngoại

Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường đã quyết định xét tặng Kỷ niệm chương vì sự nghiệp tài nguyên và môi trường cho 33 cá nhân (*danh sách gửi kèm theo*) và Bằng khen cho 13 tổ chức nước ngoài (UNDP Việt Nam, GIZ Việt Nam, JICA Việt Nam, AFD, UNEP, Phòng Kinh tế & Phát triển - Đại sứ quán Úc tại Việt Nam, ADB Việt Nam, Phòng Môi trường - Ban thư ký ASEAN, IUCN Việt Nam, WB Việt Nam, WWF Việt Nam, IUCN Việt Nam, FAO) đã có nhiều đóng góp cho lĩnh vực tài nguyên và môi trường.

Công tác khen thưởng đối ngoại của Bộ Tài nguyên và Môi trường đã kịp thời ghi nhận và động viên các cá nhân có quan hệ hợp tác với Bộ; duy trì tình hữu nghị và mối quan hệ tốt đẹp giữa cá nhân nói riêng và với tổ chức liên quan.

e) Tăng cường năng lực và công tác phối hợp

Đội ngũ làm công tác hợp tác và hội nhập quốc tế của Bộ Tài nguyên và Môi trường tuy còn mỏng nhưng tại các đơn vị chuyên môn phụ trách 09 lĩnh vực quản lý nhà nước đều bố trí các cán bộ làm công tác hợp tác quốc tế. Hoạt động tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ, kỹ năng cho nhóm công chức này tiếp tục được chú trọng, thúc đẩy. Trong năm 2022, khóa “Tập huấn về định hướng và kế hoạch hợp tác quốc tế và hội nhập quốc tế ngành tài nguyên và môi trường giai đoạn 2021-2025” đã được tổ chức với sự tham gia của các cán bộ công chức, viên chức làm công tác hợp tác quốc tế của các đơn vị trực thuộc.

Bộ Tài nguyên và Môi trường đã phối hợp tốt với các cơ quan có liên quan để thực hiện và triển khai các công tác đối ngoại cũng như các hoạt động chung của Đảng, Nhà nước và Chính phủ. Từ các hoạt động phối hợp chuẩn bị thông tin, ký kết trong các chuyến thăm cấp cao của Lãnh đạo Đảng, Nhà nước và Chính phủ ta đến việc phối hợp góp ý các văn kiện hợp tác của các Bộ, ngành có liên quan phục vụ cho các hoạt động đối ngoại cụ thể của các cơ quan, tổ chức ở Trung ương và địa phương.

III. Một số khó khăn và hạn chế

Các hoạt động hợp tác, hội nhập quốc tế ngày càng sâu và rộng cùng với việc Việt Nam tham gia vào nhiều khuôn khổ, định chế mới ở quy mô toàn cầu và khu vực, đi kèm theo đó là những nghĩa vụ và trách nhiệm quốc tế liên quan đến tài nguyên và môi trường, qua đó đặt ra những yêu cầu ngày càng cao đối với Việt Nam nói chung và ngành tài nguyên và môi trường nói riêng.

Một số lĩnh vực như hợp tác nước xuyên quốc gia, biển và hải đảo, biên giới khí hậu, viễn thám... (nhất là các hoạt động hợp tác song phương) có tính nhạy cảm, phức tạp cao.

Các tổ chức quốc tế chuyên dần sang hình thức đối tác hoặc tài trợ theo chương trình, theo dự án đa phương, khu vực có quy mô lớn, đòi hỏi cơ quan thực hiện dự án phải có đủ nguồn lực mới có thể tham gia thực và thực hiện. Việc bố trí vốn đối ứng của phía Việt Nam còn chậm gây khó khăn cho việc triển khai dự án, làm giảm tính chủ động của phía Việt Nam trong hoạt động hợp tác chung.

Bên cạnh đó, thủ tục thẩm định, phê duyệt các chương trình, dự án ODA còn phức tạp, mất nhiều thời gian, khiến cơ quan thực hiện chương trình, dự án bị động trước đối tác và đôi khi dẫn đến việc bỏ lỡ cơ hội hợp tác, do vậy ảnh hưởng đến uy tín và năng lực thực hiện của các cơ quan của Việt Nam với các nhà tài trợ, đối tác quốc tế. Nửa đầu năm 2022, do vẫn còn ảnh hưởng của dịch Covid-19 nên các hoạt động vẫn tổ chức theo hình thức trực tuyến, hạn chế khả năng trao đổi, vận động trực tiếp.

Năng lực của đội ngũ cán bộ tham gia công tác hợp tác quốc tế đã được cải thiện trong thời gian qua, tuy nhiên với những xu thế hội nhập và yêu cầu ngày càng cao của công tác hợp tác và hội nhập quốc tế, vẫn chưa đáp ứng đủ cả về số lượng và chất lượng. Bên cạnh đó, sự thay đổi về cơ cấu tổ chức của các đơn vị trực thuộc Bộ Tài nguyên và Môi trường khiến lực lượng làm công tác hợp tác và hội nhập quốc tế tại các đơn vị trong Bộ có sự thay đổi, ảnh hưởng đến sự liên tục của công tác này trong hoạt động chung của Bộ.

IV. Phương hướng công tác hợp tác, hội nhập năm 2023

Dự báo trong thời gian tới, tình hình quốc tế tiếp tục có nhiều diễn biến phức tạp, khủng hoảng do xung đột, dịch bệnh, các xu hướng hợp tác và liên kết mới và đặc biệt là “luật chơi mới” về khí hậu trong các quan hệ thương mại và đầu tư toàn cầu. Phát triển bền vững, hài hòa giữa phát triển với bảo tồn hệ sinh thái, đa dạng sinh học, tài nguyên thiên nhiên, các mô hình thuận thiên, chống chịu với biến đổi khí hậu và thiên tai sẽ tiếp tục trở thành xu thế chủ đạo. Toàn cầu hóa và cách mạng khoa học và công nghệ sẽ tạo ra nhiều cơ hội và thách thức các quốc gia trong đó có Việt Nam.

Việc thực hiện Chương trình nghị sự 2030 vì sự phát triển bền vững của Liên hợp quốc và các cam kết trong Thỏa thuận Paris về biến đổi khí hậu, đặc biệt là các cam kết về mục tiêu phát thải ròng bằng “0”, chuyển đổi năng lượng từ than sang năng lượng sạch, tái tạo, đặc biệt là thực hiện Quan hệ đối tác chuyển đổi năng lượng công bằng đòi hỏi Việt Nam phải có nhiều nỗ lực hơn nữa, đặc biệt là trong công tác hợp tác quốc tế.

Bối cảnh tình hình mới, đặt ra yêu cầu phải chủ động tham gia và phát huy vai trò tại các cơ chế đa phương, đặc biệt là ASEAN, Liên hợp quốc, APEC, hợp tác tiểu vùng Mekong; chú trọng gắn kết, lồng ghép khéo léo và hài hòa lợi ích quốc gia với lợi ích của khu vực và toàn cầu.

Theo đó, các cơ chế hợp tác về tài nguyên và môi trường tập trung vào quản lý tài nguyên nước bền vững; ứng phó với khan hiếm nước, hạn hán, hợp tác xuyên biên giới và cải thiện hệ thống cảnh báo sớm; cùng chia sẻ và khai thác dữ liệu khí tượng thủy văn để cùng thích ứng và giảm nhẹ các hiện tượng cực đoan thời tiết, giảm phát thải khí nhà kính mạnh mẽ, chuyển đổi năng lượng công bằng sẽ trở thành những ưu tiên hàng đầu.

Để tăng cường quản lý nhà nước về các hoạt động đối ngoại đảm bảo đạt chất lượng, hiệu quả và đúng quy định thông qua, Bộ Tài nguyên và Môi trường cần tập trung vào một số điểm chính, bao gồm: (i) quán triệt, hướng dẫn thực hiện Quy chế quản lý hoạt động hợp tác quốc tế trong các đơn vị trực thuộc Bộ, (ii) nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ làm công tác đối ngoại và (iii) đẩy mạnh công tác theo dõi, báo cáo, giám sát các hoạt động trong lĩnh vực này, cụ thể thông qua một số hoạt động sau:

- Tích cực, chủ động trong việc vận động hỗ trợ quốc tế phục vụ công tác sửa đổi, bổ sung, cập nhật Luật Đất đai, Luật Tài nguyên nước, Luật Khoáng sản theo hướng toàn diện, đáp ứng hội nhập quốc tế, có tính thực tiễn cao, phù hợp với điều kiện của Việt Nam.

- Chủ động trong tham gia hiệu quả các hoạt động đối ngoại trong các lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ, phối hợp hiệu quả với các Bộ, ngành liên quan nhằm tăng cường thu hút các hỗ trợ về tài chính, kỹ thuật phục vụ khai thác, sử dụng bền vững và hiệu quả tài nguyên thiên nhiên cũng như bảo vệ các hệ sinh thái và bảo tồn đa dạng sinh học.

- Tiếp tục củng cố và mở rộng quan hệ với các đối tác đa phương và song phương, đặc biệt chú ý phát triển hợp tác với các đối tác đa phương; chủ động

tham gia và đóng góp tích cực vào nỗ lực chung của cộng đồng quốc tế trong việc bảo tồn, sử dụng bền vững và có hiệu quả tài nguyên thiên nhiên; quản lý tổng hợp tài nguyên nước, vùng bờ; giảm thiểu phát thải khí nhà kính và các chất gây ô nhiễm; tranh thủ tối đa các nguồn lực, sự hỗ trợ quốc tế để nâng cao năng lực quản lý và khai thác tài nguyên thiên nhiên trong đó chú trọng các lĩnh vực khoa học, công nghệ, tri thức và đào tạo nguồn nhân lực.

- Triển khai và hỗ trợ các đơn vị trực thuộc Bộ xây dựng các đề án, chương trình, dự án hợp tác quốc tế, nhất là các dự án đang xây dựng chưa phê duyệt. Mục tiêu phấn đấu đạt tiến độ theo yêu cầu kế hoạch, thủ tục của Việt Nam và hài hòa với các nhà tài trợ, đồng thời đảm bảo hiệu quả, chất lượng và tiến độ.

- Chủ trì và phối hợp với các bên liên quan tham gia đàm phán các điều ước, thỏa thuận quốc tế về tài nguyên và môi trường và tổ chức thực hiện theo phân công, giao nhiệm vụ của Đảng, Nhà nước và Chính phủ; thực hiện nhiệm vụ đầu mối quốc gia của các công ước quốc tế được giao và xúc tiến các hoạt động hợp tác quốc tế cụ thể trong khuôn khổ các thỏa thuận quốc tế đã ký kết./.

VỤ HỢP TÁC QUỐC TẾ